

riferimento anche alle necessità ed ai segni dei tempi, vengono proposti e proclamati autenticamente dal Supremo Magistero della Chiesa.

Grazie, Padre Santo, per esserVi degnato di riceverci, non ostante le gravi cure del Vostro apostolico ministero; accogliete l'espressione della nostra profonda ed affettuosa devozione e benediteci!

(da « *L'Osservatore Romano* » del 15 novembre 1975)

Decretum «De Visitatione Ss. Liminum deque relationibus dioecesanis»

La Nunziatura Apostolica in Italia, con lettera in data 6-XI-1975, ha trasmesso la seguente copia del Decreto sulla «Visita ad Limina» predisposto dalla Sacra Congregazione dei Vescovi. Per doverosa documentazione viene qui riportato.

Ad Romanam Ecclesiam, quam Petrus et Paulus evangelium docuerunt suoque effuso sanguine consecraverunt, «propter potiolem principalitatem necesse est omnem convenire Ecclesiam»: ¹ placuit enim Deo Romae sedem collocare Apostolorum Principis tamquam unitatis tum Episcoporum tum fidelium perpetui principii ac visibilis fundamenti, cui quidem claves regni caelorum commiserat, ita ut quasi statio efficeretur in via quae populum Dei peregrinantem in spe ad patriae supernae metam ducit ².

Inde soliditas Petri in suos quoque se transfudit heredes ³, atque ipsius cathedra, «quae universo caritatis coetui praesidet, legitimas varietates tuetur et simul invigilat, ut particularia, nedum unitati noceant, ei potius inserviant» ⁴.

Romanus vero Pontifex, cum non solum «tamquam omnium fidelium pastor ad bonum commune Ecclesiae universae», sed etiam «ad bonum singularum Ecclesiarum procurandum missus sit» ⁵, in variis orbis partibus congruo modo praesens adsit ac status et adiuncta uniuscuiusque Ecclesiae comperta habeat oportet.

Quamvis temporum progressionibus Episcopo Romano provida supeditaverint subsidia, quibus ipse et in longinquas continentes terras

¹ S. IRENAEUS, *Adversus haereses*, III, 3, 2: PG 7, 848.

² Cf. CONC. VAT. II, Decr. de Oecumenismo *Unitatis redintegratio*, n. 2: AAS 57 (1965), p. 92.

³ Cf. S. LEO MAGNUS, *Sermo V* in anniversario ipsius assumptionis ad Pontificatum, 4: PL 54, 155.

⁴ CONC. VAT. II, Const. dogm. de Ecclesia *Lumen gentium*, n. 13: AAS 57 (1965), p. 18.

⁵ CONC. VAT. II, Decr. de pastorali Episcoporum munere in Ecclesia *Christus Dominus*, n. 2: AAS 58 (1966), p. 673.

aliquando se conferret, ut filios et fratres inviseret, summum tamen momentum etiam nunc illis agendi rationibus tribuendum est, quibus decursu saeculorum communio ecclesialis quasi in suo culmine celebratur.

Huic vero fini maxime prosunt inter Romanum Pontificem et Episcopos atque Ecclesias eisdem concreditas crebrae necessitudinis rationes, quae non modo per epistolarum commercium, sed praesertim per adventum sacrorum Antistitum ad Limina Apostolorum habentur.

Liquet enim in Ecclesia motui illi, qui ex medio ad extrema fertur et quadam ratione omnes et singulas Ecclesias, immo cunctos et singulos Pastores ac fideles attingit, alium motum respondere debere, qui ad centrum ac veluti ad cor Ecclesiae feratur⁶.

Porro opportunum visum est ea quae, «optimo iure et Spiritus Santi instinctu» iam antiquitus statuta⁷, deinde accommodata sunt⁸, scilicet ut singuli Episcopi statis temporibus Apostolorum tropaea veneraturi deque commissae dioecesis condicione Summo Pontifici relaturi Urbem peterent, alia ratione disponere, qua distributio nationum per singulos quinquennii annos in can. 340 § 2 C. I. C. statuta aptius ordinaretur.

Cum enim multis in orbis regionibus plurimae interim erectae sint novae dioeceses atque sacrorum Pastorum numerus auctus et ubique terrarum faciliora et frequentiora in dies evadant itinera, event, ut quibusdam annis Episcopi fere turmatim ad sacra Limina accedant, adeo ut singulare ipsorum cum Summo Pontifice colloquium perdifficile, immo saepius vix possibile, fiat.

Quapropter, collatis consiliis cum Sacris Congregationibus pro Gentium Evangelizatione et pro Ecclesiis Orientalibus, haec Sacra pro Episcopis Congregatio, de mandato Summi Pontificis, quae sequuntur decernit:

1. Canon 340 § 2 C. I. C. derogatur et nova per singulos quinquennii annos regionum distributio statuitur, ab universis ritus latini Episcopis servanda.

Pro Episcopis vero rituum orientalium vigere pergat can. 405 § 3 Litterarum Apostolicarum *Cleri sanctitati*⁹.

2. Quinquennia fixa et communia manent eaque computantur a die 1 ianuarii 1976; relationem de statu dioecesis, ad Urbem accedentes, exhibebunt:

⁶ Cf. PAULUS PP. VI, Litt. Apost. *Sollicitudo omnium Ecclesiarum* motu proprio datae, 24 iun. 1969: AAS 61 (1969), p. 475.

⁷ SIXTUS PP. V, Const. Apost. *Romanus Pontifex*, 20 dec. 1585: *Bull. Rom.*, tom. 4, IV, 173-176.

⁸ Cf. S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS, Decr. *A remotissima*, 31 dec. 1909: AAS 2 (1910), pp. 13-16.

⁹ AAS 49 (1957), p. 554.

- a) in primo quinquennii anno Episcopi Italiae, Hispaniae, Melitae necnon Africae Septentrionalis¹⁰, Occidentalis¹¹ et Orientalis¹²;
- b) in secundo ceteri Episcopi Europae ed Africae;
- c) in tertio Episcopi Americae Septentrionalis et Centralis, insularum Caribicarum necnon Oceaniae;
- d) in quarto Episcopi Americae Meridionalis praeter Brasiliam, Asiae Meridionalis¹³ et Orientis Medii¹⁴;
- e) in quinto Episcopi Brasiliae atque ceterarum Asiae regionum.

3. Paragraphi vero 1 et 3 eiusdem canonis 340 necnon canones 341 et 342, visitationem sacrorum Liminum atque relationes de statu dioecesium respicientes, non immutantur.

4. Aliquot mensibus ante initium uniuscuiusque anni Legati pontificii earum nationum quarum interest praestitutum tempus ad visitationem adimplendam Episcopis memorabunt atque Praesides Conferentiarum episcopalium invitabunt, ut, collatis cum Praesulibus consiliis, tabellam conficiant unum vel aliud temporis spatium definientes quo singuli vel, si peculiaria adiuncta id suadeant, complures Romano Pontifici se sistent¹⁵. Quibus peractis, iidem Legati consilia inire curabunt cum domus pontificiae Praefectura, ad quam pertinet Episcoporum visitationes per totum anni cursum apte distribuere.

5. Relationem de statu concreditaie dioecesis congruo tempore antea suum in Urbem adventum Episcopi peropportune mittere velint.

Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Sacrae Congregationis pro Episcopis, die 29 mensis iunii, in sollemnitate sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, anno MCMLXXV.

+ SEBASTIANUS Card. BAGGIO, *Praefectus*

+ Ernestus Civardi, Archiep. tit. Serdicensis, *a Secretis*

¹⁰ Nationum scilicet, quae sunt: Algeria, Aethiopia, Marochium, Respublica Arabica Aegypti, Respublica Arabica Libyae, Sahara Hispanica, Somalia, Sudania.

¹¹ Nationum scilicet, quae sunt: Dahomeia, Gambia, Gana, Guinea, Liberia, Litus Eburneum, Malia, Mauritania, Mons Leoninus, Niger, Nigeria, Senegalia, Togum, Volta Superior.

¹² Nationum scilicet, quae sunt: Chenia, Malavia, Tanganica, Uganda, Zambia.

¹³ Nationum scilicet, quae sunt: Bangladesa, India, Irania, Pakistania, Sri Lanka.

¹⁴ Nationum scilicet, quae sunt: Arabia, Iraquia, Kuvaitum, Libanus, Palaestina, Respublica Arabica Syriae, Turcarum Respublica; Patriarchatus Latinus Hierosolymitanus.

¹⁵ Cf. can. 341 § 1.